

V I Lenin

Efterskrift till teserna om en omedelbar annexionistisk separatfred

Jag läste upp de föregående teserna vid en liten privatsammankomst med partifunktionärer den 8 januari 1918. Diskussionen om dem visade att det finns tre åsikter i partiet i denna fråga: ungefär hälften av deltagarna uttalade sig för revolutionärt krig (denna ståndpunkt har ibland kallats "den moskovitiska", ty den omfattades av Moskvaområdets byrå i vårt parti före andra organisationer); vidare var omkring en fjärdedel för kamrat Trotskij, som föreslog att man skulle "förklara att det var slut på krigstillståndet, demobilisera armén och skicka hem soldaterna men inte underteckna freden" och slutligen var cirka en fjärdedel för mig.

Den nuvarande situationen i partiet erinrar mig utomordentligt starkt om situationen på sommaren 1907, då den överväldigande majoriteten av bolsjevikerna var för bojkott av tredje duman medan jag tillsammans med Dan försvarade ståndpunkten att man skulle delta i den och för den skull utsattes för ursinniga angrepp för min opportunist. Objektivt står frågan på liknande sätt, helt analogt: liksom den gången låter sig majoriteten av partifunktionärerna utifrån de bästa revolutionära motiv och de bästa partitraditioner ryckas med av en "grann" paroll, *fattar inte den nya* samhällsekonomiska och politiska situationen och tar inte hänsyn till de *förändrade förhållandena*, som kräver en snabb och tvär ändring av taktiken. Och liksom den gången måste jag idag koncentrera hela min argumentation i diskussionen på att klargöra att marxismen kräver att man beaktar de objektiva förhållandena och förändringarna i dem, att man måste ställa frågan konkret, i anslutning till dessa förhållanden, att den fundamentala förändringen nu är att sovjetrepubliken bildats i Ryssland, att det viktigaste både för oss och för *den internationella socialistiska ståndpunkten* är att bevara denna republik, som redan har påbörjat den socialistiska revolutionen, och att i detta ögonblick parollen om ett revolutionärt krig från Rysslands sida skulle innebära antingen en fras och en innehållslös demonstration eller vara detsamma som att objektivt gå i en fälla, som gillras för oss av imperialisterna, vilka vill *dra in* oss i ett fortsatt *imperialistiskt* krig medan vi fortfarande är en svag liten del, och *krossa* den unga sovjetrepubliken så enkelt som möjligt.

"Jag håller mig till Lenins gamla ståndpunkt", utropade en av de unga från Moskva (ungdom är en av de största dygderna som utmärker denna grupp av talare). Och samma talare förebrådde mig för att upprepa försvarsanhängarnas gamla argument om att en revolution i Tyskland är osannolik.

Det är just det olyckliga, att man i Moskva vill inta den gamla *taktiska* ståndpunkten och envetet vägrar att se den *förändring* som ägt rum och att en *ny objektiv* situation uppkommit.

I sin iver att upprepa gamla paroller har moskvakamraterna inte ens observerat, att vi bolsjevikerna nu blivit försvarsanhängare allesammans. Ty efter att ha störtat bourgeoisin, efter att ha brutit och avslöjat de hemliga fördragen, efter att ha föreslagit alla folk fred, verkligen... *

Skrivet mellan den 8 och 11 (21 och 24) januari 1918.

Publicerat ffg. i *Leninskij sbornik* XI, 1929

V. I. Lenin, *Samlade verk*, 5:e ry. uppl., b. 35, sid. 253-254

* Här slutar manuskriptet. – Red.